

Sprawozdanie z działalności Kolegium Wystawiennictwa ZG w okresie 2011-2016

(październik 2011 – kwiecień 2016)

Wystawiennictwo jest bez wątpienia najbardziej zauważalną wizytówką działalności Polskiego Związku Filatelistów; zarówno dla wystawców, jak i zwiedzających. Wystawiennictwo jest również oznaką siły polskiej filatelistyki na imprezach za granicą.

Kolegium Wystawiennictwa powstało w wyniku działań reorganizacyjnych w strukturze Zarządu Głównego, podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zjeździe PZF w październiku 2012 r. w Katowicach. Kolegium Wystawiennictwa zajmuje się całokształtem działań Związku w zakresie wystawiennictwa i sędziowania wystaw konkursowych w kraju. Integralną jednostką organizacyjną Kolegium jest Główne Kolegium Sędziowskie.

W związku z tym poniższe sprawozdanie jest analizą wszystkich działań w zakresie wystawiennictwa i oceny tych dokonań na płaszczyźnie Polskiego Związku Filatelistów w czasie mijającej kadencji.

Przewodniczący Kolegium Wystawiennictwa i Głównego Kolegium Sędziów współpracuje w miarę potrzeby z grupą doświadczonych Kolegów, konsultując planowane działania i wyniki ich realizacji. Do grona ścisłych współpracowników należą m.in. Kol. Jacek Kosmala, Ryszard Prange i Andrzej Śłodziński, a także Kol. Bronisław Jasicki.

A. Kolegium Wystawiennictwa

W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostaną z jednej strony działania i osiągnięcia członków i organów Związku leżące w zakresie odpowiedzialności Kolegium Wystawiennictwa, z drugiej inicjatywy własne Kolegium realizowane na rzecz członków od dnia zakończenia poprzedniego Zjazdu.

Najważniejszymi imprezami wystawowymi w mijającej kadencji były:

- Bilateralna Wystawa Filatelistyczna Polska-Niemcy w Kargowej w wrześniu 2012 r.
- XXI Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna w Warszawie w październiku 2014 r.

Dzięki wyjątkowemu zaangażowaniu miejscowych działaczy obie imprezy były niewątpliwie sukcesem organizacyjnym i filatelistycznym. Szczególnie wystawa warszawska może stanowić wzorzec - ze względu na wyjątkową lokalizację i oprawę – dla przeszłych imprez. Kolegium Wystawiennictwa uczestniczyło czynnie w przygotowaniach i realizacji obu tych wystaw.

W latach 2011-2016 organizowano w 10 Okręgach **2** wystawy I stopnia i **33** wystaw konkursowych II i III stopnia:

Tab. 1. Wystawy zorganizowane w XXI kadencji (okres październik 2011 – kwiecień 2016)

Okręg	ilość	wystawy
Koszaliński	5	Białogard 2012, Koszalin 2013/Debiuty XV, . Koszalin 2014/Debiuty XVI, Debiuty XVII – 2015, Koszalin 2015
Łódzki	1	Łódź 590
Rzeszowski	3	Rzeszów 2011, Rzeszów 2012, Lesko 2013,

Śląsko-Dąbrowski	6	Kępno 2011, Gliwice 2011, Chorzów 12.12.12., Świętochłowice 700, MPwFT Pszczyna 2014, Dulowa 2014
Tarnowski	3	Tarnów 2012, Maksimafilia 2013, Zabawa 2014
Warmińsko-Maz.	1	Łława 2015
Warszawski	4	Varsaviana 2013, Czeremcha 2013, XXI OWF 2014, Warszawa 2015
Wielkopolski	1	Gostyń 2012
Wrocławski	10	Chojnów 2013, Lubin 2013, Wrocław 2013, Oława 2013, Kamienna Góra 2013, Oława 2014, OMWF Wrocław 2015, Głogów 2015, Oława 2015, MWF Głogów 2016
Zielonogórski	1	Bilateralna Kargowa 2012

Trzecią wystawą konkursową I stopnia będzie organizowana w Łławie w okresie Zjazdu Krajowa Wystawa Literatury Filatelistycznej. Ze względu na sposób oceny eksponatów, ich prezentacji i zawartość katalogu będzie to eksperyment na skalę krajową.

Niewątpliwie pozytywny wpływ na liczbę organizowanych imprez wystawienniczych, przede wszystkim pokazów niekonkursowych, ma stworzony w 2014 roku przez Zarząd Główny fundusz celowy, zwany funduszem wystawowym. Przyczynia się on do wspierania aktywności, szczególnie w małych ośrodkach.

Tab. 2. Wnioski o dotacje z funduszu wystawowego

Lp.	Okręg	2014		2015	
		wnioski	kwota	wnioski	kwota
1	Beskidzki	1	1 000,00	1	1 000,00
2	Bydgoski	3	3 000,00	4	5 100,00
3	Częstochowski	2	1 800,00	1	1 000,00
4	Gorzowski	0	0,00	0	0,00
5	Kaliski	2	1 000,00	0	0,00
6	Koszaliński	3	15 000,00	3	17 000,00
7	Lubelski	4	4 600,00	3	3 600,00
8	Łódzki	0	0,00	0	0,00
9	Małopolski	2	2 000,00	2	2 400,00
10	Opolski	0	0,00	0	0,00
11	Pomorski	1	1 000,00	1	5 000,00
12	Rzeszowski	0	0,00	1	1 200,00
13	Śląsko-Dąbrowski	20	34 000,00	13	17 500,00
14	Świętokrzyski	0	0,00	1	2 000,00
15	Tarnowski	3	7 800,00	0	0,00
16	Toruński	1	1 500,00	2	2 400,00
17	Wałbrzyski	0	0,00	0	0,00
18	Warmińsko-Maz.	4	3 500,00	2	9 500,00
19	Warszawski	3	52 400,00	2	11 500,00
20	Wielkopolski	2	2 200,00	1	1 000,00
21	Wrocławski	1	5 000,00	3	15 500,00
22	Zachodniopomor.	1	1 500,00	2	3 700,00
23	Zamojski	0	0,00	0	0,00
24	Zielonogórski	0	0,00	0	0,00
		53	137 300,00	42	99 400,00

Przeszło jedna trzecia wszystkich wniosków złożonych w latach 2014-2015 przypada na Okręg Śląsko-Dąbrowski (33 z ogólnej liczby 95). Pozostałe Okręgi znacznie odbiegają od tego wyniku, a z sześciu nie wpłynął ani jeden wniosek.

Większość naszych wystaw organizowanych jest z niewielkim wyprzedzeniem czasowym, przez co od lat nie prowadzimy kalendarza na rok następny. Terminy ustalane są na bieżąco między poszczególnymi Organizatorami i Kolegium Wystawiennictwa. Dla przykładu – na rok 2016 zgłoszono dotychczas siedem wystaw konkursowych.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że wystawiennictwo dorosłych to dyscyplina wybitnie indywidualna i trudno doszukiwać się specjalnych efektów działań Okręgów lub Kolegium Wystawiennictwa. No, chyba poza funkcją informacyjną i dydaktyczną (szkolenia i pogadanki dla wystawców), które prowadzone są jeszcze sporadycznie tu i ówdzie. Inaczej jest w wystawiennictwie dzieci i młodzieży, gdzie bieżąca aktywna praca w kołach ma przełożenie na faktyczną prezentację tych wyników na pokazach i wystawach konkursowych.

Sukcesy wystawców polskich za granicą.

W czasie kadencji (X 2011- koniec 2015) wystawcy polscy brali udział w 11 wystawach międzynarodowych i światowych pod patronatem FIP i FEPA, zdobywając łącznie 46 medali w klasach eksponatów znaczkowych (w tym 1 DZ i 14 Z), 31 medali w klasie literatury (w tym 3 Z) oraz 6 medali w klasie młodzieżowej (w tym 4 DPZ).

Wystawy pod patronatem FIP i FEPA, w których brali udział polscy wystawcy:

- Salon du Timbre, Paryż, 9-17.06.2012
- World Stamp Championship & Exhibition, INDONESIA 2012, Jakarta, 18-24.06.2012
- Międzynarodowa Wystawa Literatury Filatelistycznej IPhLA 2012, Mainz, 2-4.12.2012
- Europejskie Mistrzostwa w Filatelistyce Tematycznej ECTP 2013, Essen, 2.-4.05.2013
- Światowa Wystawa Filatelistyczna BRASILIANA 2013, Rio de Janeiro, 19-25.11.2013
- Planete Timbre 2014, Paryż, 14-22.06.2014
- Światowa Wystawa Filatelistyczna PHILAKOREA 2014, Seoul, 7-12.08.2014
- Europejskie Mistrzostwa w Filatelistyce Tematycznej ECTP 2015, Essen, 7-9.05.2015
- Europhilex 2015 Stamp Exhibition, Londyn, 13-16.05.2015
- Międzynarodowa Wystawa Filatelistyczna HUNFILA 2015, Tata, 26-28.06.2015
- Światowa Wystawa Filatelistyczna SINGAPORE 2015, 14-19.08.2015

Podstawową przeszkodą w szerszym zaangażowaniu naszych wystawców w imprezach światowych jest wysokość opłat wpisowych wyznaczanych przez organizatorów tych imprez. Przekraczają one nie rzadko 1800 zł za eksponat pięcio- do 2800 zł za eksponat ośmioekranowy. Przy takich kosztach trudno jest nam sobie wyobrazić znaczący wzrost naszej obecności na parkietach w świecie. Korzystniejsze dla wystawcy jest wzięcie udziału w wystawie międzynarodowej, gdzie koszty sięgają ok. 600 zł.

Wystawiennictwo krajowe

W czasie XXI kadencji, w 35 wystawach konkursowych mieliśmy okazję obejrzeć i ocenić przeszło 800 prezentacji wystawców dorosłych.

Tab. 2. Wystawiennictwo dorosłych – wg Okręgów

Nr	Okręg	2012	2013	2014	2015	2012-15	2016 (I-IV)
1	Beskidzki	3	4	2	5	14	
2	Bydgoski		2	1	1	4	
3	Częstochowski	14	12	21	20	67	2
4	Gorzowski	1	1	1	1	4	
5	Kaliski	4	7	7	8	26	1
6	Kozaliński	17	13	12	8	50	3
7	Lubelski		1			1	
8	Łódzki		6	4	3	13	1
9	Małopolski	6	18	9	9	42	
10	Opolski					0	
11	Pomorski	9	13	14	19	55	3
12	Rzeszowski	6	3	3	1	13	
13	Śląsko-Dąbrowski	41	49	29	11	130	1
14	Świętokrzyski		1			1	
15	Tarnowski	8	7	21	2	38	
16	Toruński	2			1	3	
17	Wałbrzyski	5	4	3	3	15	1
18	Warmińsko-Maz.	2	7	8	7	24	1
19	Warszawski	13	28	32	50	123	2
20	Wielkopolski	18	18	18	19	73	4
21	Wrocławski	15	42	24	25	106	10
22	Zachodniopomor.	1	2			3	
23	Zamojski					0	
24	Zielonogórski			1		1	
Razem						806	

B. Wystawiennictwo młodzieży i praca z opiekunami

Troska o filatelistyczną przyszłość naszej młodzieży spowodowała zwiększoną aktywność Kolegium Wystawiennictwa i GKS w tym zakresie. Zamierzamy w następnej kadencji zintensyfikować naszą działalność na tym polu. Ciągła praca z młodzieżą – oprócz corocznego Konkursu Ogólnopolskiego, organizowanego przez GKdsFM - jest podstawą do oczekiwań sukcesów wystawienniczych. Pierwszym efektem naszych starań były warsztaty szkoleniowe dla opiekunów i młodzieży w energicznie pracującym od lat środowisku kieleckim w 2015 r. (relacja w F 1/2016).

Bardzo ważnym elementem rozpowszechniania filatelistyki wśród młodzieży jest konieczność stałego podnoszenia wiedzy wśród opiekunów Kół. Wyniki ich pracy na płaszczyźnie filatelistyki są nierówne i wymagają wielu działań edukacyjnych. Nie wypracowaliśmy jednak w Związku mechanizmów prowadzenia takich szkoleń. Jedno dwugodzinne spotkanie w ramach corocznego Finału Konkursu nie załatwi ogromnego deficytu na płaszczyźnie krajowej.

Mamy obecnie zrzeszonych ok. 1.890 młodych filatelistów. Na koniec 2005 r. mieliśmy ich 7.300, w 2012 – jeszcze 2.020. Oznacza to, że (negatywna) masa krytyczna została chyba już osiągnięta.

Póki co filatelistyczna aktywność dzieci i młodzieży nie jest wynikiem wieloletniej systematycznej pracy z opiekunami Kół. Jest wynikiem determinacji grupy kilkunastu nauczycieli oraz wieloletnich opiekunów młodzieży w kilku zaledwie Okręgach. Ich nazwiska znamy wszyscy, nowych-chętnych próżno jest szukać.

Aktywność wystawiennicza jest bez wątpienia wyznacznikiem aktywnej pracy z młodzieżą. Jest to o tyle ułatwione, że od młodych filatelistów nie pobiera się opłat za udział w wystawach. To udogodnienie prowadzi czasem do pewnych wynaturzeń – niektóre eksponaty były bezustannie w ciągłym ruchu, z wystawy na wystawę.

Podobnie jak u wystawców dorosłych, przedstawiamy zestawienie prezentacji dzieci i młodzieży.

Tab. 3. Wystawiennictwo dzieci i młodzieży – wg Okręgów

Nr	Okręg	2012	2013	2014	2015	2012-15	2016 (I-IV)
1	Beskidzki					0	
2	Bydgoski					0	
3	Częstochowski					0	
4	Gorzowski					0	
5	Kaliski					0	
6	Koszaliński	17	35	28	40	120	1
7	Lubelski					0	
8	Łódzki	1	4	2		7	
9	Małopolski		17	3	4	24	
10	Opolski					0	
11	Pomorski		6	3	2	11	
12	Rzeszowski	2	1		5	8	
13	Śląsko-Dąbrowski	4	7	3	2	16	
14	Świętokrzyski		9	10	22	41	2
15	Tarnowski	5	2	8	1	16	
16	Toruński					0	
17	Wałbrzyski	6	12	6	8	32	2
18	Warmińsko-Maz.		1	1	1	3	
19	Warszawski	3	16	13	18	50	2
20	Wielkopolski	1	12	4	3	20	1
21	Wrocławski	11	51	42	58	162	1
22	Zachodniopomor.					0	
23	Zamojski					0	
24	Zielonogórski				3	3	
	Razem	50	173	123	167	513	

Oczywiście, liczba wystawień w ciągu roku nie jest jednoznaczna z ilością eksponatów w Okręgu. Tym niemniej większa liczba eksponatów to także większa liczba zgłoszeń na wystawy. Smutne jest to, że aż z 10 Okręgów nie zgłoszono żadnego eksponatu młodzieżowego na wystawy konkursowe.

Zadziwiającym jest, że nie zawsze ilość Kół i potencjał miejscowych działaczy młodzieżowych przekłada się na ilość tworzonych i prezentowanych eksponatów na wystawach. Na palcach dwóch rąk można policzyć znaczące ośrodki wystawiennictwa młodzieżowego (w porządku alfabetycznym: Bańska Niżna, Biała, Czeremcha, Końskie, Koszalin, Oława, Ruda Śl., Tychów Wielki, Wrocław).

W wystawiennictwie młodzieży na arenie międzynarodowej nasza słabość jest szczególnie widoczna. W latach 2012-2015 pokazano na najważniejszych wystawach zagranicznych (FIP/FEPA) tylko trzy polskie eksponaty (łącznie 6 występów), z czego tylko jeden współzawodniczył na wystawach światowych, gdzie trzykrotnie zdobywał najwyższe możliwe wyróżnienie – medale duże pozłacane. Nie rozwijane są obecnie żadne sformalizowane kontakty bilateralne (poza umową z Czechami), które umożliwiałyby prezentacje eksponatów naszej młodzieży poza krajem.

Podstawą pracy z młodzieżą jest także właściwe sędziowanie eksponatów w klasie MŁ. Poświęciliśmy temu referaty i dyskusje na szkoleniach jurorów w Gdańsku, Tarnowie, Kamiennej Górze, Biedrusku i Porążynie. Niestety, względy pozamerytoryczne zahamowały kontynuowanie naszych wysiłków w tym zakresie.

C. Działania edukacyjne i informacyjne Kolegium Wystawiennictwa.

Intensywne kontakty ze znaczącą większością organizatorów wystaw doprowadziło do widocznej poprawy w zakresie doboru sędziów i przeprowadzaniu wystaw. Realizowane są praktycznie apele do krótkich, kilkudniowych wystaw, zamiast czasami kilkutygodniowych maratonów, często przy pustych salach.

Przyjęte w 2007 roku „Zasady Wystawiennictwa PZF”, będące podstawowym zbiorem uregulowań w dziedzinie wystawiennictwa, są na bieżąco monitorowane i dostosowywane do zmieniających się warunków i uregulowań światowych (np. zmiany w GREX-PZF oraz w klasie młodzieżowej w 2013 r.). W ostatnich latach zmieniliśmy od podstaw dwa regulaminy, dotyczące klasy literatury (w 2014 r.) i maksimafilii (w 2015, opracowanie Kol. S. Bema). Dokonane zmiany publikowane są na naszym portalu związkowym oraz w Biuletynie Informacyjnym PZF i komentowane na bieżąco na łamach „Filatelisty”.

Biuletyn Informacyjny PZF, redagowany od kilku lat przez przew. Kolegium Wystawiennictwa – wspólnie z sekretarzem Prez. ZG Kol. Józefem Kuczborskim – informuje także o wynikach wszystkich odbywających się wystaw krajowych i zagranicznych.

Liczne publikacje na łamach „Filatelisty” oraz dyskusje na szkoleniach sędziowskich doprowadziły do zmiany niektórych nawyków w zakresie organizacji wystaw i oceny eksponatów. Lepsza jest współpraca organizatorów z Kolegium Wystawiennictwa i GKS-em, aktywniej prowadzone są m.in. rozmowy jurorów z wystawcami na zakończenie wystaw. Jeszcze nie wszyscy wystawcy doceniają fachową rozmowę z jurorami, ale zauważamy tu wyraźny postęp. Cieszy też zwiększająca się liczba zgłoszeń dobrych krajowych eksponatów na wystawy międzynarodowe. Stają się one coraz popularniejsze m.in. dzięki umiarkowanym – w stosunku do wystaw światowych – opłatom wpisowym za uczestnictwo. Dzięki stworzonemu w 2014 r. celowemu funduszowi wystawowemu obniżyliśmy także w kraju opłaty wpisowe.

O sędziowaniu eksponatów tematycznych opublikowaliśmy kilka fachowych artykułów np. na łamach biuletynu Klubu TEMATICA. Spore grono członków Klubu i czytelników biuletynu to także sędziowie.

Sporządził: Marek Zbierski, maj 2016

Sprawozdanie zostało opublikowane w materiałach zjazdowych – BI nr 147/2016

